

складала $101,8 \pm 13,25$ ооцист еймерій.

3. За стронгілятозів найбільшою була II у лами (42,0 екз. яєць) та африканського страуса (лібіостронгільоз) – 18 екз. яєць.

4. Результати досліджень проб фекалій тварин та птиці зоопарку спонукають до проведення протипаразитарних і санітарно-гігієнічних заходів для запобігання циркуляції збудників у довкіллі та попередження реінвазії тварин.

Бібліографічний список:

1. Soloviova L.N. Distribution and treatment of Dirofilariosis of dogs in the town of Bila Tserkva / Наук. вісн. ветер. медич.: Зб. наук. праць. Біла Церква, 2017. Вип. 2 (136). С. 127–131.
2. Reed C., Henke S.E., Kresta A.E. Frequency of deposition and location of Baylisascaris procyonis eggs in raccoon feces / Journal of Wildlife Diseases. 2012. Vol. 48 (1). P. 190–194.
3. Kazacos K.R., Jelicks L.A., Tanowitz H.B. Baylisascaris larva migrans / Handbook of Clinical Neurology. 2013. Vol. 114. P. 251–262.

УДК 636.09/.7:616.126

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОТОКОЛУ ЛІКУВАННЯ ЗА ЕНДОКАРДІОЗУ КЛАПАНІВ СЕРЦЯ СОБАК

Шкробень А.В., аспірант, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-7654-8755>

Голопура С.І., доктор ветеринарних наук, доцент, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9149-0540>

Ендокардіоз клапанів серця є досить поширеною патологією, що суттєво впливає на благополуччя та загальний стан здоров'я собак. Клінічні симптоми обмежують радість, комфорт і задоволення від життя цих тварин. У зв'язку зі стрімким розвитком науки і впровадженням нових лікарських засобів у практику ветеринарної медицини, на даний час, є необхідним розробити та науково обґрунтувати оптимальний протокол лікування собак за ендокардіозу клапанів серця, який забезпечить його максимальну ефективність і комфорт для тварин. Розробка науково обґрунтованого протоколу лікування ендокардіозу клапанів серця дасть можливість підвищити ефективність терапії, покращити загальний стан у пацієнта та продовжити йому тривалість життя.

Врахування індивідуальних особливостей кожного окремо взятого пацієнта є ключовим аспектом у сучасній ветеринарній практиці. Наприклад, під час вивчення цієї проблеми необхідно взяти до уваги той факт, що розповсюдженість хвороби тісно пов'язана з генетичною особливістю породи, віком та розміром тіла собаки. Дуже високий відсоток прояву ендокардіозу клапанів у деяких порід, таких як кавалер-кінг-чарльз-спаніель, вказує саме на генетичний шлях передачі хвороби.

У вивченні ендокардіозу клапанів потрібен систематичний підхід. Для розв'язання проблеми оптимізації лікування необхідне проведення комплексних досліджень, що охоплюють різні аспекти лікування та ветеринарного обстеження і включають:

- інструментальні методи діагностики ендокардіозу у пацієнтів: електрокардіографія, ехокардіографія та рентгенографія серця для оцінки ступеня прогресування хвороби;
- дані загального та біохімічного аналізів крові для оцінки та порівняння метаболічних параметрів та загального стану пацієнтів;
- ретроспективний аналіз історії хвороби окремо взятих пацієнтів з ендокардіозом;
- оцінка ступеня прогресування хвороби, схеми та результати лікування;
- статистичний аналіз: оцінка результатів діагностичних досліджень, клінічних показників за допомогою методів дисперсійного та кореляційного аналізу;

- клінічно і патогенетично обґрунтований висновок на основі даних, отриманих у процесі досліджень.

УДК 546.343:57.042:612.111

ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ГІПЕРТОНІЧНОГО СТРЕСУ ЕРИТРОЦИТІВ ЛЮДИНИ ТА КРОЛИКА В УМОВАХ ПОПЕРЕДНЬОГО ВИСНАЖЕННЯ ВНУТРІШНЬОКЛІТИННОЇ АТФ ЧИ НАСИЧЕННЯ КЛІТИН ГЛЮКОЗОЮ

Ніпот О.Є., кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник, Інститут проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2877-8896>

Єршова Н.А., кандидат біологічних наук, Інститут проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9332-6752>

Єршов С.С., кандидат біологічних наук, Інститут проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6136-1825>

Чабаненко О.О., доктор філософії за спеціальністю «біологія», Інститут проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1977-3495>

Лаптії О.П., кандидат ветеринарних наук, КП Центр поводження з тваринами, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0992-3018>

Шпакова Н.М., доктор біологічних наук, старший науковий співробітник, Інститут проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0148-7522>

Метаболічний стрес, спричинений нестачею глюкози, суттєво впливає на стан еритроцитів, де гліколіз є основним шляхом продукції АТФ. Гіпоглікемія може бути як фізіологічною, що виникає під час голодування, важких фізичних навантажень та стресу, так і патологічною, що супроводжує низку захворювань. Нестача АТФ негативно впливає на механічні характеристики мембрани, стан переносників іонів, тощо [1]. Протилежним станом є гіперглікемія, коли дефекти метаболізму призводять до надлишку глюкози у кровоносному руслі і, як наслідок, в еритроцитах. За наявності гіперглікемії, що зберігається тривалий час, морфологія, метаболізм і функція еритроцитів неминуче зазнають низки змін, які надалі впливають на гемореологію і мікроциркуляцію [2].

Метою цього дослідження було порівняти зміни у реакції еритроцитів людини та кролика на стресовий вплив (гіпертонічний стрес) за умов виснаження внутрішньоклітинної АТФ та при насиченні клітин глюкозою.

Для дослідження використовували еритроцити, отримані з крові кролика. Забір крові у кролика здійснювали з використанням розчину гепарину (500 од/мл). Після видалення плазми еритромасу двічі відмивали шляхом центрифугування. Заготівлю крові кролика і всі маніпуляції проводили відповідно до вітчизняних та міжнародних біоетичних норм. Моделювання гіперглікемії проводили за методикою Riquelme et al [3]. Аліквоту еритроцитів поміщали у фізіологічний розчин, що містив глюкозу в концентрації 5%, та інкубували за 37°C 120 хв. Середовище видаляли шляхом м'якого осадження. Виснаження клітин за АТФ проводили за методом Marjanovic et al [4]. Еритроцити інкубували з 2-дезоксид-Д-глюкозою (10 мМ) протягом 2 год при 37°C, після чого відмивали фізіологічним розчином. Гіпертонічний шок еритроцитів ссавців здійснювали перенесенням клітин у розчин, що містить 4,0 М NaCl, 0,01 М фосфатний буфер, рН 7,4 за 22°C на 5 хв (гематокрит 0,4%). Вміст гемоглобіну, що вийшов у супернатант, визначали спектрофотометрично. Статистичну обробку отриманих числових даних проводили за допомогою програми "Statistica" (версія